

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๕๖/๒๗๗

สำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต
ถนนดำรง ภา ๘๓๐๐๐

๙ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การจัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน.

เรียน ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย (ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน.

จำนวน ๑ ฉบับ

ตามที่ สำนักงาน กศน.ได้จัดกิจกรรมการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมีห้องสมุดประชาชนเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่ให้บริการการอ่านและเรียนรู้แก่ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ต่างๆ และได้จัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ทั้งในด้านคุณภาพและปริมาณ ซึ่งบัดนี้คณะทำงานได้จัดทำ (ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชนเสร็จเรียบร้อยแล้ว

ในการนี้ เพื่อให้มาตรฐานห้องสมุดประชาชนมีความสมบูรณ์ ชัดเจน ถูกต้องตามกฎหมาย และระเบียบต่างๆ สำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต ขอขอบหมายให้ท่าน และบุคลากรปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน (ทุกประเภท) ร่วมแสดงความคิดเห็นใน (ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชนดังกล่าวผ่านระบบคิวอาร์โค้ด และส่งคืนแบบ (ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน. (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย) ไปยังสำนักงาน กศน.ภูเก็ต ภายในวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ เพื่อจะรวบรวมส่งสำนักงาน กศน.ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์ดา ประชุม)

รองผู้อำนวยการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัดภูเก็ต

งานการศึกษาตามอัธยาศัย

โทร. ๐ ๗๖๒๒ ๑๘๐๑

โทรสาร ๐ ๗๖๒๒ ๓๓๐๘

ประชากรพิจารณา

(ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

(จากการประชุมปฏิบัติการจัดทำมาตรฐานห้องสมุดประชาชน ระหว่างวันที่ 22 - 24 กุมภาพันธ์ 2564)

คำชี้แจง

1. โปรดแสดงความคิดเห็นช่อง การพิจารณาพิจารณา (เห็นชอบ หรือ ปรับแก้) โดยทำเครื่องหมาย ✓ และแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม ได้มาตรฐานแต่ละด้าน
2. กรณีมีความคิดเห็นเพิ่มเติม (ปรับแก้) ขอให้เขียนรายละเอียดให้ชัดเจน เข้าใจง่าย ตรงตามหัวข้อมาตรฐานห้องสมุดประชาชนในแต่ละด้าน และสามารถปฏิบัติได้จริง (เขียนเป็นข้อ ๆ เรียงลำดับ 1... 2... 3... ฯลฯ)
3. ประชาพิจารณ์ (ร่าง) มาตรฐานห้องสมุดประชาชน สำนักงาน กศน. สป. จากการประชุมพัฒนาทักษะบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
() ภาคกลาง () ภาคใต้ () ภาคเหนือ () ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
4. ผู้พิจารณาพิจารณา
() ผู้อำนวยการสถาบัน กศน.ภาค () ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน () ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย
() ผู้อำนวยการสำนักงาน กศน.จังหวัด () ผู้อำนวยการกลุ่มการคลังและสินทรัพย์ () บุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน
() ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ () ผู้อำนวยการห้องสมุดประชาชน (ประชาชน)
() อื่น ๆ (ระบุ.....)

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การพิจารณาพิจารณา	
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	เห็นชอบ	ปรับแก้
1. ด้านการบริหารจัดการงานห้องสมุดประชาชน	1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน	1.1 กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน		
	1.2 บริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนในพื้นที่	1.2 บริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของประชาชนในพื้นที่		

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การประเมิน	
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	เห็นชอบ	ปรับแก้
มาตรฐาน	1.3 ให้บริการสื่อ เทคโนโลยี และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ทันสมัย	1.3) ให้บริการสื่อ เทคโนโลยีดิจิทัล อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงระบบปฏิบัติการที่ทันสมัยและหลากหลาย		
	1.4 มีคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดประชาชน	1.4) มีคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาห้องสมุดประชาชน		
	1.5 จัดทำ คำนวณ และรายงานผลตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี	1.5) จัดทำ คำนวณ และรายงานผลตามแผนปฏิบัติการ ประจำปี		
	1.6 มีการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชน อย่างต่อเนื่อง	1.6) มีการระดมทรัพยากร เพื่อการพัฒนาห้องสมุดประชาชน อย่างต่อเนื่อง		
		1.7 จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาห้องสมุดประชาชน		
	ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 1 ด้านการบริหารจัดการงานห้องสมุดประชาชน			
2. ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน	2.1 จัดให้มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ) ไม่น้อยกว่า 1 คน	2.1) จัดให้มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ) ไม่น้อยกว่า 2 คน		
	2.2 จัดให้มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานพนักงานบริการ หรือนักการภารโรง หรือพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 1 คน	2.2) จัดให้มีบุคลากรผู้ปฏิบัติงานพนักงานบริการ หรือนักการภารโรง หรือพนักงานรักษาความปลอดภัย ไม่น้อยกว่า 1 คน		
	2.3 บุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ) ได้รับการพัฒนา	2.3) บุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน (ข้าราชการ พนักงานราชการ และจ้างเหมาบริการ) ได้รับการพัฒนา		

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การประชาสัมพันธ์
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	
	หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ไม่น้อยกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี	หรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มากกว่า 20 ชั่วโมงต่อปี	เห็นชอบ
		2.4) มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงาน ห้องสมุดประชาชนพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้บริการ ห้องสมุดประชาชน	
ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 2 ด้านบุคลากรผู้ปฏิบัติงานห้องสมุดประชาชน			
3. ด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และ สิ่งอำนวยความสะดวก ของห้องสมุดประชาชน	3.1 มีพื้นที่เพียงพอต่อการให้บริการ การจัดกิจกรรมส่งเสริม การอ่านและฝึกทักษะการเรียนรู้ และการจัดเก็บทรัพยากร สารสนเทศ	3.1) จัดพื้นที่เป็นศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ (Co – Learning Space) โดยมีการจัดสัดส่วนพื้นที่เพื่อรองรับการให้บริการ และการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โซนทำงาน โซนส่งเสริม การอ่าน โซนกิจกรรม โซนคอมพิวเตอร์ โซนพักผ่อน โซนกาแฟ และโซนอื่น ๆ ตามความเหมาะสม	
	3.2 จัดบรรยากาศภายในห้องสมุดประชาชนให้โล่ง กว้าง มีมุมบริการต่าง ๆ ที่เป็นสัดส่วน ดูทันสมัย สดใส น่าเข้าไป ใช้บริการ และเหมาะสมกับการเรียนรู้ อาทิ มุมพื้นที่ส่วนตัว (Blog) มุมอ่านหนังสือ มุมเด็ก มุมบริการเครื่องดื่ม	3.2) จัดให้ห้องสมุดประชาชนมีพื้นที่ส่วนตัวในการให้บริการ เช่น Blog, ห้อง E – Sport (พื้นที่ในการให้บริการตาม ความต้องการ ความสนใจของผู้รับบริการอย่างเหมาะสม)	
	3.3 มีการตกแต่ง ดูแล รักษา ปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ และจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงามอย่างต่อเนื่อง	3.3) มีการตกแต่ง ดูแล รักษา ปรับปรุงพัฒนาอาคารสถานที่ และจัดสภาพแวดล้อมให้ร่มรื่น สวยงามอย่างต่อเนื่อง	
	3.4 มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ ๆ และ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย พร้อมอินเทอร์เน็ต	3.4) มีวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ คอมพิวเตอร์รุ่นใหม่ ๆ และ สิ่งอำนวยความสะดวกที่ทันสมัย พร้อมอินเทอร์เน็ต	

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การพิจารณาพิจารณา	
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	เห็นชอบ	ปรับแก้
มาตรฐาน	ความเร็วสูงในการให้บริการอย่างต่อเนื่อง	ความเร็วสูงในการให้บริการอย่างต่อเนื่อง		
	3.5 มีระบบรักษาความปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอก อาคารห้องสมุดประชาชน	3.5 มีระบบรักษาความปลอดภัย ทั้งภายในและภายนอก อาคารห้องสมุดประชาชน		
		3.6 ปรับรูปแบบการให้บริการห้องสมุดประชาชน ให้เป็น ห้องสมุดดิจิทัล สามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
		3.7 จัดให้ห้องสมุดประชาชนมีมุมบริการ เครื่องดื่ม อาหารว่าง เช่น น้าลิ้นค้าของนักศึกษาหรือกลุ่มอาชีพที่ กชน. ได้ส่งเสริม และสนับสนุนมาจำหน่าย (โดยจัดให้มีการเหมาะสมกับ บรรยากาศของห้องสมุดประชาชน)		
ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 3 ด้านอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกของห้องสมุดประชาชน				
4. ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือ และสื่อการเรียนรู้ทุกประเภท)	4.1 มีแผนจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	4.1 มีแผนจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ โดยมีการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		
	4.2 มีทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีเนื้อหา รูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย เหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องตามความต้องการของผู้ใช้บริการ	4.2 มีทรัพยากรสารสนเทศ ทั้งสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีเนื้อหา รูปแบบที่หลากหลาย ทันสมัย เชื่อมโยงเครือข่าย และบริการสืบค้นข้อมูล อาทิ จอ Touch Screen, นวัตกรรมอ่านหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E - Book) อย่างเหมาะสม เพียงพอ และสอดคล้องตามความต้องการ		

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การพัฒนา (Advance)	การประเมินคุณภาพ	
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)			เห็นชอบ	ปรับปรุงแก้ไข
	4.3 แสวงหา รวบรวม และจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นข้อมูลชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตขึ้นใหม่ไว้บริการ	ของผู้ใช้บริการ	4.3) แสวงหา รวบรวม พัฒนา และจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นข้อมูลชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงทรัพยากรสารสนเทศที่ผลิตขึ้นใหม่ไว้บริการเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปีจากจำนวนทรัพยากรสารสนเทศในปีที่ผ่านมา		
	4.4 จัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และจัดทำเครื่องมือสืบค้นในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศให้สะดวกต่อการให้บริการและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี		4.4) จัดหมวดหมู่ทรัพยากรสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และจัดทำเครื่องมือสืบค้นในรูปแบบข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โดยจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศให้สะดวกต่อการให้บริการและบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพดี		
	4.5 มีรายงานการสำรวจทรัพยากรสารสนเทศและเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปี		4.5) มีรายงานการสำรวจทรัพยากรสารสนเทศและเจ้าหน้าที่เป็นประจำทุกปี		
	ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 4 ด้านทรัพยากรสารสนเทศ (หนังสือและสื่อการเรียนรู้ทุกประเภท)				
5. ด้านการบริการงานห้องสมุดประชาชน	5.1 มีการบริการพื้นฐานทั้งเชิงรุกและเชิงรับอย่างหลากหลายไม่น้อยกว่า 10 กิจกรรม เช่น บริการยืม - คืน บริการการอ่าน บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการข้อมูลข่าวสาร บริการแนะนำการศึกษา ตลอดจนบริการห้องสมุดเคลื่อนที่		5.1) มีการบริการพื้นฐานทั้งเชิงรุกและเชิงรับอย่างหลากหลายมากกว่า 10 กิจกรรม ทั้งระบบ Online Service, Offline Service Delivery และ Mobile Library Service เช่น บริการยืม - คืน บริการการอ่าน บริการตอบคำถาม และช่วยการค้นคว้า บริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการข้อมูลข่าวสาร บริการแนะแนวการศึกษา		

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การพิจารณาพิจารณา	
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	เห็นชอบ	ปรับปรุงแก้ไข
มาตรฐานเพิ่มเติม	5.2 ให้บริการห้องสมุดประชาชนที่สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน	ตลอดจนบริการห้องสมุดเคลื่อนที่		
	5.3 มีระเบียบ ข้อตกลงหรือข้อกำหนดการใช้และการให้บริการ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ใช้บริการทราบ โดยทั่วกัน	5.2) ให้บริการห้องสมุดประชาชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตได้ทุกที่ ทุกเวลา		
	5.4 มีบริการทรัพยากรสารสนเทศอย่างหลากหลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์	5.3) มีระเบียบ ข้อตกลงหรือข้อกำหนดการใช้และการให้บริการ โดยผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการห้องสมุดประชาชน และประกาศเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ใช้บริการทราบ โดยทั่วกัน		
	5.5 มีบริการสืบค้นข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Offline Service) และอินเทอร์เน็ต (Online Service)	5.4) มีบริการทรัพยากรสารสนเทศอย่างหลากหลาย ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น QR Code, จอ Touch Screen		
	5.6 มีบริการหนังสือและสื่อสู่ชุมชน บ้านหนังสือชุมชน กศน.ตำบล และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างทั่วถึง	5.5) มีบริการสืบค้นข้อมูลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Offline Service) และอินเทอร์เน็ต (Online Service) ตลอดจนสามารถให้บริการรายงานผลทางเอกสาร (Print Out) อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ		
	5.6 มีบริการหนังสือและสื่อสู่ชุมชน บ้านหนังสือชุมชน กศน.ตำบล และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างทั่วถึง	5.6) แสวงหาความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและเอกชน ในการหมุนเวียนสื่อสู่ชุมชน รวมถึงบ้านหนังสือชุมชน กศน.ตำบล และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง		
ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 5 ด้านการบริการงานห้องสมุดประชาชน				
6. ด้านกิจกรรมส่งเสริม	6.1 จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่		6.1) จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น กิจกรรมแนะนำหนังสือใหม่	

มาตรฐาน	ตัวชี้วัด		การประชาสัมพันธ์
	ขั้นพื้นฐาน (Basic)	ขั้นพัฒนา (Advance)	เห็นชอบ ปรับแก้
การอ่านและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย	เล่าเรื่องจากหนังสือ เล่านิทาน จัดนิทรรศการ และการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Offline Service) ตามความเหมาะสม ฯลฯ	เล่าเรื่องจากหนังสือ เล่านิทาน จัดนิทรรศการ และการเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Offline Service) ตามความเหมาะสม ฯลฯ	
	6.2 จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม/จริยธรรม และประเพณีวัฒนธรรม จัดอบรมโปรแกรมการเรียนรู้ต่าง ๆ จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสาธิต การทดลอง การสอน/อบรม และการเรียนรู้ผ่านอินเทอร์เน็ต (Online Service) ตามความเหมาะสม	6.2) จัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม/จริยธรรม และประเพณีวัฒนธรรม จัดอบรมโปรแกรมการเรียนรู้ต่าง ๆ และเผยแพร่ผ่านช่องทาง Social Media ต่าง ๆ เช่น Youtube, Facebook, Video, Blog	
ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 6 ด้านกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ตามอัธยาศัย			
7. ด้านความร่วมมือและภาคีเครือข่าย	7.1 จัดให้มีการร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	7.1) จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม	
	7.2 แสวงหาความร่วมมือด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพย์สิน ทรัพยากรสารสนเทศจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรม	7.2) ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณ บุคลากร ทรัพย์สิน ทรัพยากรสารสนเทศจากภาคีเครือข่าย ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	
ความคิดเห็นเพิ่มเติม มาตรฐานที่ 7 ด้านความร่วมมือและภาคีเครือข่าย			

